

Извадки от завещанието на Плевенския Вакъф и завещанието на Гаази Али бея:

Аз като предводител на акинджиите дето съм се бил и като завоевател на Плевена града и син

И затова го споменавам в по сетнешния обширен ферман и го оставям на Мютевелията на Вакъф

Завещавам на наследниците си:

Никополско – имотите, селата и 14 дюкяна.

Ловченско – всички имоти, села, воденици, тепавици, гори и пасища. Мездрия и земи при селата

Плевенско – Каазите Горна Боровица, Горна Десовица, Крагуй, Кьошан – дето закупих от българ

Всички джамий месчети, текета, завиета – в тех спадат Текийски връх, имарета, целия Троянски

Харач исмич (кръвен за еничери)

Юва (за безстопанствен добитък)

Мали Мевкут (глоба за безличен имот)

Мали Гаиб (изгубен имот)

Бейтулмалъ (имот без наследници)

Качкунъ (глоба от избегали)

Куван (от кошери с пчели)

Агнам (от агнета)

Джурмъ веджинает (за злодейство)

Бадехава (глоба за скитничество)

Есиябъ (воденично право)

... .. (липсват страници)

Много учудени останахме кога една вечер Войводата ни събра и ни разказа една стара история

Ставро го научил на четмо и писмо и много други работи и виждал при него някакви други равни

Кога бил подписан Яшкия мир през 1792 година и след това станала голямата размирица и след

Войниците кат разбрали че няма да им се изплатят заплатите спрели да гонят даалиите хванали

След боевете през 1801 година и когато се били даалиите срещу султанския Пляса паша дето пр

На тази важна среща били Исаоглу, Дхалилоглу, Манаф Ибрахим, Плевенския аянин Халил и Ка

И така ние наедно с войводата во лето 1805 се сбрахме и се заклехме да продължиме борбата и

Сетне во лето 1812 войводата рече че друга борба се започва и нова клетва сме сложили с тези

Беше пролетта на 1810 лето и Московецът беше на стан при село Банат - Рушчушки вилает. Бях

Тогаз сринахме село Ябланица до земи дето се намираше срещу Буковското езеро. Войводата на

Слязохме на височината Брестовец и доле се виждаше рътлината и между нея беше манастиря

Сбрахме манастирските ценности и много злато и много манастирски вещи и тях ги сложихме на

И се събрахме на Троянския балкан под Венците.

И за нас се почна нова борба и описвам малко тука историята как всичко щеше да пропадне и да

Много войводи участваха в това размирване а сетне пробвахме да купим свободата на нашата Б

Тапиите са в Брезовото место дека е по Владайското дере под Златните мостове. Преписах от д

Момците дето бяха наши даали и комитите бяха 42 на брой и само у таз тапия са записани и у м

Всичките тапии бяхме предали на наш верен поборник и съгледвач най таен и верен човек та да

Вика се Матей и е по прякор Миткалото. Името му е Моно Петров Сеизманов.

Сега за комитите дето бяха:

1. Хаджи Станко Хаджи Станчев от Тетевен
2. Петко Милев от Търново
3. Костаки Доганов от Търново
4. Петко Милев Страшникът от Васильови колиби
5. Атанас Хинков Попов от Пловдив
6. Димитър Поп Пъшков от Сопот
7. Марин Поп Луканов от Ловеч
8. Васил Петров от Тетевен
9. Петър Цаков Саулски баща на Васил от Тетевен
10. Гаврил Генчов Бръмбаров от Орхание
11. Поп Георги Диков Тутмаников от Джурово

12. Фильо Поп Петров – Тетевенско
13. Йосиф Поп Петров – Тетевенско
14. Вутьо Ветов – Ведраре
15. Илия Костов Гюндузоз – Самоков
16. Васил Братанов – Киевски извор
17. Дико Беров – Ески Заара
18. Дочо Маринов Мрънков – Тетевен
19. Марко Йончев – Тетевен
20. Станчо Хаджи Иванов – Тетевен
21. Васил Цветков Пушеков - Тетевен
22. Станчо Поп Николов – Етрополе
23. Поп Стоян Поп Николов – Желява
24. Поп Стоян Поп Петков – Желява
25. Стоян Младенов Мечката – Желява
26. Стоян Стаменов – Орхание
27. Георги Стойков – Киевски извор
28. Марин Поп Димитров – Киевски извор
29. Стоян Костов Пандуринна – Осеновлък
30. Лечо Николов Гайдарски – Тетевен
31. Велчо Шунтов Шейретов – Орхание /предател/
32. Божил Генчев – Орхание /предател/
33. Васил Йонков Гложански – Гложене
34. Васил Цолев – Правец

35. Цветко Вълчев Хаджията – Правец
36. Марин Павлов – колиби Бръмбари
37. Павел Лилов – не се знае
38. Атанас Гложански – Тако – не се знае
39. Павел Върбанов – Киевски извор
40. Доко Съйков – Етрополе
41. Вутьо Поп Ников - Киевски извор
42. Йото Тенков Мечкаря Шошев – шошата - колиби Черни Вит

Докат бяхме в Аргана Мадем и Диарбекир Миткалото беше изпълнил заръката и беше укрил в к

3800 бр. турски петолири

1600 бр. рубета 10 пари

1600 бр. секвент зер махмудъ

1200 бр. грошове

200 оки злато на кюлци

Кога се върнахме от Диарбекир щото още тамо Хаджи Станчо Хаджи Станчев го бастисахме и н

Ето какво ни разказа Юскю бей бимбашия на крепоста.

Хаджи Станчо му рекъл да го освободи и щял да му каже за големите наши иманета и че сме мо

Юскю бей му рекъл – Бре чоджум берекет много гледаш. Неиде са много глави паднали тъй щот

Сетне прехвърлихме се веке на друга борба. Навъдиха се много Таксидиоти. Това бяха хора от

Това беше едно оръжие на фанариодската техна пропаганда, дето затриваше нашето Българск

Много пакости ни причиниха. Идваха на тълпи от Света гора, Синай и дори от Йеросалим и от д

Подбрани беха тез калугери из най-долното простолудие, тъпи, суеверни, мързеливи и лениви.

Тези таскидисти показваха на хората парчета от честния кръст, благовони мощи от мъченици, с

Всичко туй отиваше в манастирската каса и това беше една ужасна милостиня. Взимаха се чора

След едно кратко съвещание след изпращането при нас от Охрида на Милетий Янински Българ

За тая дейност се заеха много доброволци люде и се реши да им дадем наша помощ като дарова

На Зое Каплани - 170 000 талера

На Братя Зосимич - 6 000 секвента

На Ланebro Фотиати - 5 000 мисеира

На Неофит Дукос - 80 000 рублиета

На Георгий Генадини - 50 000 алтбишлика

На Милетий Янински - 30 000 алтбишлика

На Г-н Пърничева - 400 000 гроша

На Г-н Априлова - 40 000 иермибишлика

На Брата на Княз Стефан Богориди и за него и на Атанас Богориди – 40 товара сааде алтън па

На Хаджи Петра от Казанлък - 10 000 петолири

Чрез довереното лице Неофит Рилска за патриарха Самоилова - 50 товара само секвент пара.

След туй настана всеобщо удивление за оказаната от нас помощ и войводата нареди да погнем

Които беше успял да се спаси от тази отмъщаваща и всеценна борба да благодари на майка Све

Много разправи и пречки ни създадоха българските чорбаджий и фанаритионитите що се пред

Априлов и Палаузов съградиха първото школо и то беше едно взаимоучителско школо та и други

Такъв стана Георги които се насели в Трявна и който няколко десетилетия, кога искрено кога п

Голямо помощно дарение дадохме на иконом Никола поп Йовчевъ, дето не беше прост човек и п

Всичко туй стана по времето на султана Махмуд II (1808-1839г.), Абдул Меджит (1839-1861г.) и А

Куруджи кале е мястото на нашето съкровище, едно место Ески баалък, Ески юртлук с граници:

Сутринта на 30 по Харизан се върнахме от местността Куруджийското кале. Това е мястото, където

Преди да се зазори, на първи нисан 1812 година тръгнахме да пренасяме нашето съкровище по

Времето тази нощ беше дъждовно и реките бяха прелели. Дълъг път извървахме по дясната страна

Узунджовското място е равно с богата черноземна пръст. В Узунджово има лична джамия, строена

В Узунджово ходехме всяка година на панаир. Султански войски не идваха тук да охраняват, защото

Нашият керван беше много голям и се движеше твърде бавно. Всички водачи на коля и мулета бяха

Всички майстори бяха доведени на мястото под строга охрана с вързани очи. Те бяха събрани около

Стигнахме до крайпътната могила на Куруджи кьой. Оттам се отбихме по рекичката Ханъ дере

Там има местност, от която се вадят камъни. Има и тепе, което се вижда от нашето кале. В него

Външният изглед на местността и околността, където оставихме съкровището е следният. Погл

Нашето място е на десния бряг на сухото дере. То е много стръмно и с гъста гора. От кладенчет

Други знаци са: откъм север сложихме един голям продълговат плочест камък със знак върху н

Направихме опит и други знаци да поставим. Побихме на западната страна бял четвъртит камъ

Обиколихме от четиртях страни калето. Огледахме го най-внимателно. Отвсякъде то беше едно

Калето беше от двете страни настлано с калдъръм. В средата е повдигнато оголено място, шир

Мястото на съкровището се дели на две равни части. Половината е на изток другата половина н

Отдолу е насипано кости, кереч, червени пръстени парчета от съдове и парчета хоросан полети

Съкровището поставихме в дълбоко скривалище с правоъгълна форма. Самата дупка отгоре бе

Планът предвиждаше да се заблуди всеки случаен издирвач, като се постави съкровището на г

Всичко стана при добър военен ред и строга последователност. Съкровището бързо беше прен

Преди да се затвори напълно съкровищницата сам Емин Ага тържествено постави вътре своет

Започна се заравянето на скривалището. Камъните които се нареждаха бяха номерирани и тол

Тъй като работниците бяха много изтощени на 6 хазиран по моя заповед Трендафил бюлюкбаш

Майстор Доньо намери големи плочи от много твърд камък и ги постави на осмия метър в дълб

Тъй като естествените пластове се редуваха твърди и меки Доньо нареди да се завърши към п

Най сетне като събраха сухи дърва и ги натрупаха над калето и ги запалихме стана като естест

Бях наредил да се поставят и още знаци. Един камък с римски надпис ATELONI ALBAGINI който

След това отделихме дюлгерите и коларите отстрана. Бяха къмто 270 души. Държахме ги пет д

Най напред беше убит майстор Доньо. Него и на няколко други телата сварихме в казани, за да

В страни от колибата наредих да се изкопаят шест гроба по два аршина дълбочина. Във всеки г

Останалите трупове изгорихме и заровихме в гробища на десет крачки от втория пояс на юг от к

На 29 Хазиран 1812 година привечер всичко бе привършено. Натоварихме на три биволски коля

Отделихме 160 души наши верни конници и ги проводихме заедно с караула 80 души. За начални

С това се свърши закриването тайната на съкровището. От Ахмед Али поискахме да докара нащ

Бяхме 12 хилядна конница без гювендите. Направихме събрание и избрахме военен съвет. Об

Реши се да посрещнем ордите му с атака. Останалите да ни прикриват като унищожат имущество

На нашите бюлюкбашии се донесе вест ,че войската на султана е вече в Харманлии. Всички от н

Началник на султанските войски беше Басмаджи баши паша, който ни познаваше от времето, ко

Решихме да останем с ордата ни и се подготвим за бой. Присъединихме се към другите части на

Така се свърши нашето кърваво време и нашето царство, откъснато от султанското. И нека се п

Имената на заклетите са:

Емин Ага – главатар на ордата

Трендафил – бюлюк башъ от близкото село на изток от калето

Вълко – бюлюк башъ от село Добрич

Кара Коле – бюлюк башъ от Ямболско

Ахмед Ага – бюлюк башъ от Хаскьой

Хесеин – бюлюк башъ от Кърджалийско

Хюскю - бюлюк башъ от Кърджалийско

Рашид - бюлюк башъ от Кърджалийско

Гюндюз Али Осман - бюлюк башъ от Кърджалийско

Бекир - бюлюк башъ от Кърджалийско

Узун Милко - бюлюк башъ от Родопите към Филибето

Юмер Идриз - бюлюк башъ от Родопите към Филибето

Димитре Карагатлъ - бюлюк башъ от Родопите към Филибето

Мюмюн Кудукузлу - бюлюк башъ от Кърджалийско

Аджем Мустафа - бюлюк башъ - персиец от Стамбул

Кара Али - бюлюк башъ от Кърджалийско

Кара Веле - бюлюк башъ от Пюнесит

Худулу Георгия - бюлюк башъ от Одринско

Узун Карагъоз Митре - бюлюк башъ от близко село

Татар Халил - бюлюк башъ от неизвестно село

Подвел под смъртна клетва – Молла Али Гариб от Мустафа Паша

Писах аз Вълко бюлюк башъ байрактар на ордата.

(на много от местата ръкописа не се чете)

От Живата вода нагоре местността се вика Мъртвата падина.

Там има едно Студено кладенче. То е на един куршум от Живата вода. От кладенеца на 35 крачки

Като се върнеш на кладенчето ще видиш, че водата му е колко да пият двама души, за третия ня

В местото Мъртвата падина има 3 пътя. Първият е от юг на север, втория е от изток на запад. Т

Където се събират 3-те пътя има шубра гора на средата. На кръстопътя има гроб, местото е хл

Отстрана на гроба има камък, дето се да клати. На него има паница изкована. Под тоя камък им

Върни се пак при кладенеца, от там ще видиш 2 дървета като 2 братя, те са на югозапад от него

От бръшляна като тръгнеш на изток ще идеш в късата падина дето е живата вода с Мъртвата п

Вържи си очите с черен баръш и бръкни в дупката. Ще набараш пепел, разрови пепелта, вътре

До тука пиша аз поп Мартин.

Над живата вода на 70 крачки има канара, като вежда е. В нея канара на 3 места има бръшлян.

Туй пиша аз Георги Кофаря. При мене дойде един поп – здрав и едър мъж и ми рече: Ще ти дам

Аз се скрих в канарите. Видях че при попа дойдоха две тълпи от къмто по 20 човека. Всичките б

Ази писвам всичко туй що гледам, тогава отидоха на средата у веждата, там има една пещера. П

Накараха ги да внасят чувалите дето бяха на катърите. Чувалите бяха 21. Внесоха ги те в пещер

Тогаз наредиха всичките печенези и татари до канарата. Завързаха ги с въжета и започнаха да

Аз воеводата поп Мартин списвам тук и като прибавям и туй що създаде с писмо козаря, нареди

От Луковит за къде село Карлуково. Туй беше последното мое ходене за Кара-Влашка и родното

Изчезнах от там на 15 август 1776 година, аз Вълчан. Бях първи и последен останах. Сетне зажа

Тука казвам за последното римско богатство дето надохме. В 1831 година приключих в мястото

Близо до селото има дванадесет черкви: едната голяма, другите все малки. Като идеш до голяма

Мини водата Искъра, върви накъде изток. Иди на калето. Откъде изток, дето е била портата на

Калдаръма, дето е на колело, вътре има земно мястото и е ниско, като трап да е. Този трап, като

Като гледаш около, ще видиш много работи все ценни. Напреде като вървиш, ще отидеш при съ

В същото място по-нагоре по реката ще идеш на Лудото езеро. То е затулено с камък голям и ма

Тук на това място всичко веке привърших.

Копирането на материали и снимките без съгласието на редактора е забранено.
Статиите и снимките са под закрила на закона за авторско право.

{backbutton}

